****

VELEHRADSKÝ Z(S)PRAVODAJ

Vydává Správní rada (Trustees) Velehrad London (Reg. Charity No.1154836) a Velehradský výkonný výbor, pro potřeby českých a slovenských krajanů ve Velké Británii. Adresa: 39 Lonsdale Rd, Barnes, London SW13 9JP www.velehrad.org.uk

květen/máj 2021 **číslo 140**

****

Uvolňování už téměř u konce...

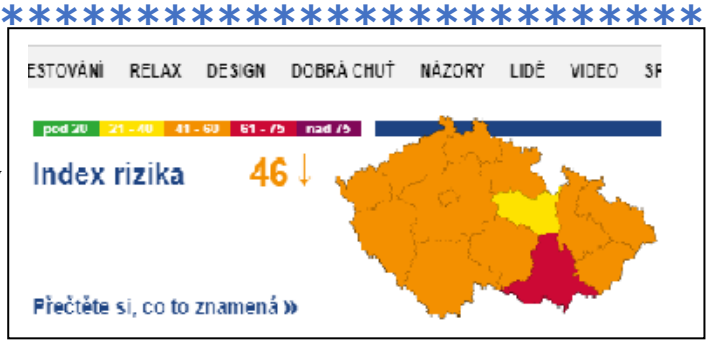

Už žádná fialová, končí červená a zbývá většinou jen oranžová: Ustupující covidová nákaza v ČR podle monitoru Lidových novin

Lepší zprávy ohledně zvládání koronavirové nákazy přicházejí nyní také z Česka a Slovenska. Británie ovšem dál úspěšně vede ohledně očkování a nyní přicházejí na řadu mladší ročníky od 42 let, i když se očkuje poněkud pomaleji první dávkou. První injekci tak nejnověji dostaly už dvě třetiny dospělých Britů a druhou jedna čtvrtina, zatímco v ČR se první dávky dočkalo přes 18 procent všech občanů a druhé zhruba 9 procent a na Slovensku první přes milión obyvatel. Pokud tak bude oslabování nákazy pokračovat, přijde brzy další uvolňovaní lockdownů a návrat k normálu a otevřou se opět i prostory londýnského Velehradu. Otázkou je stále cestování a mnoho krajanů se už nemůže dočkat slibovaných očkovacích průkazů, aby zas po velmi dlouhé době konečně navštívili starou vlast.

Z té vlasti ovšem zaznívala koncem dubna neobyčejná, pozoruhodná a opravdu značně neobvykle formulovaná prohlášení. Ano, všichni víme přes internet, o co zhruba šlo: vláda tvrdila, že existuje jedna verze vyšetřování onoho ničivého výbuchu zhruba 150 tun munice ve skladu ve Vrběticích v říjnu 2014 a to verze usvědčující skupinu agentů ruské vojenské rozvědky GRU. Specificky její jednotku 29155 a důstojníky Miškina a Čepigu s falešnými pasy Moldávie a Tadžikistanu a známé v Británii z pokusu o otravení Skripalových novičokem. Takže, pokračuje jedna verze vyšetřování, tedy podle premiéra Babiše a také vicepremiéra Hamáčka, zatímco prezident Zeman v televizním projevu na konci dubna hovořil o dvou verzích a ta jeho druhá je kupodivu „neopatrná manipulace personálu muničního skladu‘‘. Nezbývá než připustit, že prezidentovo vystupování je možné nazvat (v duchu soubojů rozvědek) konspirativním. Týden totiž veřejně mlčel, až to mlčení bolelo a mezitím, jak zdůrazňují česká média, potichu schválil vládě vyhoštění 18 ruských agentů z jejich ambasády ve Stromovce, hrajících si na diplomaty, vyřazení ruského Rosatomu ze soutěže o dostavbu nukleární elektrárny v Dukovanech a pak navíc také schválil zavedení parity co do počtu ruských diplomatů v ČR a českých v Rusku (a bylo by to poprve od srpnové sovětské okupace Československa v roce 1968). Dalo by se dokonce říci prezident – vlastenec. Pak ale ve veřejném projevu o všech těchto svých krocích pomlčel a přišel se zmíněnými dvěma verzemi a s oním výrokem, že důkazy o ruské vině neexistují. Pro krajany v Británii je ovšem potěšitelné, že Británie se prohlášeními ministra zahraničí Dominika Raaba za Českou republiku postavila. Slovensko, pobaltské republiky a pár dalších zemí dokonce na podporu ČR vyhostilo několik ruských „diplomatů‘‘. Vývoj událostí bude zajímavé sledovat, zejména po ostré kritice prezidenta Zemana většinou českých politiků, z nichž někteří se dokonce vyslovili, že by nyní mohla přijít na řadu obdoba amerického „impeachmentu‘‘. Bude také zajímavé, co nyní udělá Rusko, jehož státní média českého prezidenta s radostí citovala.

Začátkem května si vždy připomínáme konec druhé světové války a v Británii i slavnou účast čtyř čs. leteckých stíhacích pluků/perutí i jednoho bombardovacího v Královském letectvu, plus naše další letce v britských či polských perutích. Stejně tak si připomínáme naše jednotky bojující pod spojeneckým velením od Francie, přes Sýrii, Palestínu a Tobruk, až k Normandii i na východní frontě. Škoda jen, že Československá samostatná obrněná brigáda generála Aloise Lišky se 300 tanky nemohla tehdy k radosti Moskvy od obléhaného Dunkirku přijet (a letci přiletět) pomoci osvobodit Československo. Zůstaly nám však stovky jmen našich padlých letců na pamětní desce v londýnském českém a slovenském klubu (restaurant Bohemia), stejně jako další stovky hrobů našich hrdinů na spojeneckém hřbitově v Brookwoodu (kde se, doufejme, budeme brzy opět o výročích scházet) i po celé Británii. Navštěvuje je nyní (s patřičným zaujetím pro věc a zároveň coby připomínku čs. válečné účasti mladším generacím Britů) v rámci Projektu Never Forgotten velvyslanec Libor Sečka. Nezapomínejme tedy na naše hrdiny ani my! /jn/

****

Správní rada londýnského Velehradu zve krajany na zoomovou českou mši 23. května ve 14.00

Link: https://us02web.zoom.us/j/87319870140?pwd=eDJBOTBsMDIxWks0aDZISTVGUzMxZz09 ID: 873 1987 0140 Pass: 034367

a s politováním oznamuje, že až do ukončení vyjimečných opatření britské vlády kvůli pandemii se na londýnském Velehradě nekonají mše ani jiné veřejné akce. Loni jsme se poprvé na Velehradě nesešli na tradiční oslavu svatého Václava a později ani na Mikulášskou.

Další informace na www.velehrad.org.uk a ludmilastane@gmail.com (mob. 07468 570551)

Nedělní česká školička zatím na Velehradě neobnovena, ale internetovou výuku nabízí učitelka Terezka Pletichová - terry.pletichova@gmail.com. Učitelka Radka Polenská nabízí výuku pro větší děti i dospělé, jednotlivce i skupiny- radka.polenska@gmail.com

Některých krajanů ve Velké Británii se epidemie mohla existenčně negativně dotknout. V takovém případě se lze obrátit na charitu "Velehrad London". Správní rada se bude snažit pomoct najít řešení. Kontakt: trustees@velehrad.org.uk (AS).

****

****

ZPRÁVY Z LONDÝNA A KOMUNITY

Zoomová velehradská mše koncem dubna ve znamení Dobrého pastýře

Krajanská komunita kolem Velehradu se v počtu více než dvou desítek zájemců sešla opět na Zoomu 25.dubna na obvyklou českou mši. Sloužil jí opět Otec Tomáš Roule z římského Nepomucena a nejprve krajanům ukázal nejnovější změny v pokoji, kam dal jeho rektor místo sošky panny Marie umístit dva nové obrazy.

Promluva Otce Tomáše se pak během mše nesla ve znamení svátku Dobrého pastýře a příslušné symboliky: jeden pastýř = jeden stádec (jednota křesťanů); jeden Bůh = jeden směr = jeden celek (skutečnost). Pak připomněl Ježíšovu poznámku, že má ještě jiné ovce a jiné ovčince, o které se také stará (což vede, dodejme, zastánce existence jiných myslících bytostí ve vesmíru k úvahám, zda právě ty mohl mít Ježíš také třeba na mysli).

Otec Tomáš se také zmínil o jistém starém mysliteli Johnu Butlerovi, který na internetu vede různé meditace a jeho videa už shlédlo 32.000 zájemců (stránky ASMR meditace John Butler k nalezení na internetu). V jedné takové vzpomínce Butler řekl, že nemá vždy na vše vysvětlení. Třeba když po nuceném prodeji stáda ovcí seděl smutně na mezi v prodaném ovčinci a najednou, jakoby cítil jeho beznaděj, jeden z beranů k němu přes louku přišel a dal mu hlavu do klína. Jakoby nějak na dálku vycítil, že jeho dobrý pastýř musí odejít jinam… Ona zkratka ASMR znamená anglicky Autonomous Sensory Meridian Response a stojí za to si o tomto jevu přečíst. Po mši pak následovala obvyklá diskuse krajanů, výměna informací a družná zoomová zábava.

Ze zoomové české mše 25. dubna a záběry z filmu Bohumila Vostála pro ČT24 o slavném českém sochaři Frantovi Bělském

Krajané ocenili film zpravodaje ČT24 o Bělském

Letošní sezóna vzpomínek na slavného českého londýnského sochaře Frantu Bělského a historické souvislosti vzniku jeho sochy Winstona Churchilla pro muzeum v americkém Fultonu neskončila. Muzeum vyrobilo zajímavý film ,,Franta a Winston“ k 75. výročí fultonského projevu o poválečném rozdělení Evropy sovětskou železnou oponou (*viz. minulé číslo*). 24. dubna jsme pak sledovali televizní dokument londýnského zpravodaje ČT24 Bohumila Vostala (*viz snímky*), který šíří záběru značně předčil dokument muzea. Bylo to logické -- vždyť šlo nejen o Churchilla a Bělského službu v čs.armádě v Anglii, ale o celoživotní profil a bližší pohled na jeho díla, která dodnes zdobí Londýn i další města, včetně Prahy. Jak napověděl název filmu, Vostal úsměvně a s taktem provází diváka Bělského životem a portrétními díly pro celou královskou rodinu – od Alžběty, královny matky, přes současný královský pár až k vnuku Williamovi (foto), budoucímu králi, včetně dobře vybraných archivních snímků ,,domácnosti“ Charlese a Diany s dětmi, se kterými se spřátelil. Velmi zdařilý dokument o úspěších sochaře-exulanta z Brna, jemuž nacisté vyvraždili značnou část rodiny a který stihl utéci komunistům!

Film je ke shlédnutí na: https://www.ceskatelevize.cz/porady/10997918455-mimoradne-porady-ct24/2214110332

Budeme vzpomínat na naše zemřelé během května a pak také na Otce Langa

Tento měsíc budeme opět vzpomínat na naše zemřelé. Budou mezi nimi **kardinál Josef Beran** (17.5.1969), vědec **dr. Vilém Bernard** (25.5.1992), letec **gen. Ivo Tonder** (4.5.1995), mnohaleté velehradské pomocnice a organizátorky **Emilka Fartáková** a **Hermínka Procházková** a oblíbený organizátor akcí a dlouholetý příznivec čs. klubu **Jano Hruška** (9.5.2014). Připomínáme také, že zemřelý **Sir Nicholas Winton,** zachránce židovských dětí**,** figuroval předloni na poštovních známkách v ČR i zde v Británii a že 21. května uplyne 24 let od svatořečení bl. Zdislavy z Lemberka v roce 1997**.** Za měsíc (24.června) pak opět vzpomeneme i nedožitých narozenin **P. ThDr Jana Langa SJ,** po dlouhá léta faktické duchovní i světské hlavy čs. exilu v Británii. Jak starší generace pamatují, byl dobře známý nejen tisícům exulantů a posléze krajanů, ale také britským poslancům, lordům a dalším představitelům, jako laskavý a obětavý Otec Lang a zároveň nesmiřitelný bojovník proti totalitě a obhájce demokracie. Už čtrnáct let nám chybí.

****

BCSA – British Czech and Slovak Association zve srdečně krajany na zoomovou přednášku

Dr. Marka Wheelana: The Black Death in Bohemia: a medieval pandemic

Černá smrt, neboli Mor, zabila v Evropě v letech 1347 a 1351 mezi čtvrtinou a čtyřmi pětinami obyvatel a postihla i České království

20. května od 18 do 19.30

Členovia BCSA a zaujemci dostanú link po registracii e-mailom na: *bcsa@bcsa.co.uk*

****

****

Projekt „Never Forgotten“

Projekt „Never Forgotten“ velvyslance ČR Libora Sečky putování po hrobech našich hrdinů pokračoval ve Walesu a v Londýně a my zde jeho reportáže dál s radostí přinášíme.

Etapa č.14 – Wales a Hampstead Cemetery

Británie rozvinula ambiciózní očkovací program proti pandemii Covidu - 19. Počty nakažených zákeřným virem i počty úmrtí s ním spojených rapidně klesají. Já sám jsem měl možnost zažít očkování vakcínou Oxford/Astra Zeneca v lékárně Gateway Chemist ve Finchley, severním předměstí Londýna, 12. března t.r. Prozaický zdravotní akt jsem chápal jako malou interní slavnost a povznášející nálada mě provázela i dlouho poté. Společenské ovzduší se začalo proměňovat i v důsledku toho, že vláda přistoupila k postupnému uvolňování zdravotně – bezpečnostních omezení. To vše nám dovolilo navázat na přetrženou niť projektu „Never Forgotten“ dalšími aktivitami.

Při příležitosti fotbalového zápasu kvalifikace pro Mistrovství světa 2022 Wales – Česká republika, který se odehrál 30.3.t.r. v Cardiffu, jsme se rozhodli, společně s kolegy Michalem a Lukášem, navštívit hroby našich vojáků v této svébytné a kouzelné části Británie. Začali jsme ve velšském hlavním městě. Na hřbitově Cathays, kde jsme vzdali hold četaři ***Jaroslavu Kulhavému****, nás kromě slovenského honorárního konzula Nigela Payneho očekával rovněž zástupce Královského letectva Air Commodore (hodnost odpovídá našemu brigádnímu generálovi) Adrian Williams a Lord Lieutenat pro South Glamorgan, paní Morfudd Meredith. Vzhledem k tomu, že nás představitelé Jejího Veličenstva v této čestné funkci doprovázeli i v následujících dnech, rád bych se u významu jejich pozice zastavil. Lord-Lieutenant, zástupce britského monarchy v různých částech země, je historickým institutem založeným v 16. století. Jeho hlavní úlohou v minulosti bylo v případě potřeby organizovat vojenskou podporu pro hlavu státu. Dnes má zejména protokolární význam. V současné době působí na základě královnina jmenování ve Spojeném království 98 Lordů-Lieutenantů, 8 z nich na historickém území Walesu.*

U hrobu četaře Valentina Kubína v Barry; hrob por. Jana Douchy v Angle a návštěva *hřbitova v* Killay s místním doprovodem (*str.4*)

Ve skupině, která se vytvořila na počátku, jsme dorazili i do Llantwit Major, abychom položili růže ke hrobům desátníka ***Josefa Ivančíka****, který zemřel na rakovinu žaludku a četaře* ***Františka Remeše*** *a poručíka* ***Josefa Nejezchleby****, kteří zemřeli při leteckých haváriích. Následně jsme zavítali do městečka Barry, abychom na místním hřbitově společně se starostou uctili památku četaře* ***Valentina Kubína****, který podlehl následkům tuberkulózy. Slunce nad hlavou vytvářelo dokonalou iluzi letního dne a my už jsme se těšili na večerní sportovní zážitek. Z velštiny umím jenom jedno slovo: „Cymru“ = Wales. Tak Cymru nás nakonec porazil 1:0, i když jsme nehráli špatně. Škoda. To, co mě naopak potěšilo, bylo setkání s bývalým velšským reprezentantem tmavé pleti a současným funkcionářemProfesionální hráčské asociace (PFA), Georgem Berrym. V debatě nad současnými problémy společnosti i fotbalu jsme našli velkou míru porozumění. Shodli jsme se v tom že, odpor proti rasismu a násilí by měl ústit v efektivní kroky a ne v prázdná gesta, že by měl přinášet reálné výsledky a ne vytvářet tendenční vlny. Určitě základ pro dobré přátelství do budoucna. A ještě jednu poznámku. Naši hráči před začátkem utkání nepoklekli, jak se dnes běžně dělá, ale ukázali na heslo UEFA „Respect“ na rukávech svých dresů. O jejich záměru mě ještě před utkáním informoval Tomáš Souček.*

Podívat se do Pembrokeshire bylo mým dlouhodobým přáním. Už proto, že stěnu mého pokoje zdobí obraz slavného britského současného malíře Davida Hockneyho, který se jmenuje „Dvě křesla z ateliéru v Pembroke“. Musím říci, že realita má očekávání určitě nezklamala. Západní cíp Walesu omývaný Keltským mořem má úžasnou atmosféru. Do Haverfordwestu, jsme se posunovali po úzkých silničkách, které se ztrácely v mracích stoupajícího oparu, ale místo posledního odpočinku rotného ***Vladislava Břečky*** *jsme našli bezpečně. Neví se určitě, zda zahynul náhodou při čištění zbraně, nebo se rozhodl pro sebevraždu, rozhodně však nebyl tu poslední březnovou středu letošního roku sám.* >>>>>

****

***The* Friends *of* Czech Heritage zvou srdečně krajany na zoomovou přednášku**

Daniela Low-Beera, spisovatele a básníka, vnuka posledního židovského majitele továrny, inspirace Schindlerovy Archy:

The Low-Beer Story behind Schindler's List and Villa Tugendhat in the Czech Republic

26. května 2021 v 18 hodin

Přednáška (anglicky) je zdarma, avšak dobrovolné dary jsou vítány na www.czechfriends.net
Potřebné kódy a heslo na Zoom dostanou zájemci při registraci na info@czechfriends.net

****

****

Projekt „Never Forgotten“ *(pokračování ze str.3)*

Národní park Brecon Beacons ve Walesu (viz text)

Zastávku ve vesničce Angle, kterou můžeme bez nadsázky označit za konec světa, si budu dlouho pamatovat. Nevelký prostor kolem kostelíka sv.Panny Marie ohraničený vysokými stromy je hájemstvím hlučných černých ptáků. Po malé chvíli nabydete přesvědčení, že E. A. Poe musel svého „Havrana“ napsat právě tady. Boříte se do měkkých zelených polštářů vlhké trávy prosypaných petrklíči, blatouchy a sedmikráskami a ze všech stran slyšíte chraplavé „never more, never more“. Asi tak vítají všechny vetřelce, ale možná, že upozorňují i na válečnou tragédii poručíka ***Jana Douchy****. Tento čs. letec při návratu z mise nad Francií vyskočil ze zasaženého letounu a ve studených vodách blízkého zálivu utonul. V kostelní zahradě pohřben na Štědrý den1942.*

Po cestě zpět jsme si ve Swansea, na hřbitově Killay v malé vzpomínkové ceremonii připomněli osudy dvou pilotů: kapitán ***Rudolfa Roháčka*** *a podporučíka* ***Josefa Janeby****, kteří nešťastně zahynuli v důsledku technických poruch a nehod. Podobně jsme v přítomnosti místního kněze a zástupců lokálních úřadů na druhý den uctili památku vojína* ***Štefana Daniela*** *v Bronllys a vojína* ***Bohumila Makovského*** *v Talgarthu. Svůj úkol jsme ve Walesu splnili. Kromě toho jsme si odváželi další zjištění. Omezím se jen na dvě. Narcis je národní velšskou květinou a v kontrastu s hnědo-zeleno-šedými pásy pohoří Brecon Beacons se jeho sytě žlutá barva zdá ještě žlutější než kdekoli jinde. A možná, že i to silné pouto s přírodou dává Velšanům sílu a sebejistotu, která se pak promítá do velké pohostinnosti a nepředstírané vřelosti. S podobnou bezprostředností jsem se v Británii často nesetkal.*

Povinnost zaznamenavatele mi velí připomenout, že v lednu t.r. jsme společně s velkým vlastencem a úspěšným podnikatelem Janem Telenským a jeho manželkou Alenkou navštívili hřbitov v Hampsteadu, nedaleko našeho aktuálního bydliště. Po krátkém hledání jsme našli kámen se jménem desátníka ***Bedřicha Dubského*** *a ozdobili ho růžemi. Přítel Jan promluvil o významu projektu Never Forgotten do připravovaného filmu.* *V Londýně, na Velký pátek 2021, Libor Sečka*

DUCHOVNÉ SLOVO Co je Encyklika Fratelli tutti…

Pápež František zhrnuje úvodom co je Encyklika Fratelli tutti o bratstve a sociálnom priateľstve

„ ‚Fratelli tutti‘, všetci bratia, zvykol písať svätý František z Assisi, keď sa obracal na všetkých bratov a sestry a predkladal im formu života s chuťou evanjelia. Spomedzi jeho rád by som chcel zdôrazniť jednu, v ktorej pozýva k láske presahujúcej geografické i priestorové hranice. Za blahoslaveného vyhlasuje toho, kto miluje a váži si druhého „rovnako, keď je od neho vzdialený, ako keby bol pri ňom“. Týmito niekoľkými a jednoduchými slovami vysvetlil podstatu otvoreného priateľstva, ktoré umožňuje spoznať, vážiť si a milovať každého človeka bez ohľadu na jeho fyzickú blízkosť, bez ohľadu na to, na ktorom mieste sveta sa narodil alebo kde býva.

Tento svätec bratskej lásky, jednoduchosti a radosti, ktorý ma inšpiroval na napísanie encykliky Laudato sí', ma znovu motivuje venovať novú encykliku bratstvu a sociálnemu priateľstvu. Vskutku, svätý František, ktorý sa cítil bratom slnka, mora i vetra, vedel byť ešte viac spojený s tými, ktorí boli takisto ľuďmi ako on. Všade rozsieval pokoj a kráčal po boku chudobných, opustených, chorých, skartovaných, zaznávaných.

Z Františkovho života je známa udalosť, ktorá nám ukazuje jeho bezhraničnú lásku, schopnú prekračovať priepasti dané pôvodom, národnosťou, farbou pleti alebo náboženstvom. Ide o jeho návštevu sultána Malika-al-Kamila v Egypte. Táto návšteva ho pre chudobu, skromné finančné prostriedky, vzdialenosť i rozdielnosť jazyka, kultúry a náboženstva stála veľké úsilie. V danom historickom okamihu poznačenom krížovými výpravami táto cesta ešte väčšmi ukazovala veľkosť lásky, ktorú chcel žiť s túžbou, aby všetkých objal. Vernosť Pánovi zodpovedala jeho láske k bratom a sestrám. Na stretnutie so sultánom sa svätý František vybral bez toho, aby vedel o ťažkostiach a nebezpečenstvách. Išiel tam s rovnakým postojom, aký vyžadoval od svojich učeníkov – aby bez popierania vlastnej identity uprostred „saracénov a iných nevercov […] neroznecovali hádky a zvady, ale boli pre Božiu lásku podriadení každému ľudskému stvoreniu“. V danom kontexte to bola nezvyčajná žiadosť. Napĺňa nás úžasom, ako pred osemsto rokmi František odporúčal vyhnúť sa každej forme agresie alebo hádky a žiť pokornú bratskú „podriadenosť“ aj vo vzťahu k tým, s ktorými sa nedelili o rovnakú vieru. Neviedol rečnícke súboje vnucovaním doktrín, ale komunikoval Božiu lásku. Pochopil, že „Boh je láska; a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom“ (1 Jn 4, 16). Týmto spôsobom sa stal pre všetkých otcom, ktorý uskutočnil sen o bratskom spoločenstve, pretože „len človek, ktorý sa rozhodne priblížiť k druhým ľuďom v pohybe, nie preto, aby ich vtiahol do svojho života, ale aby im pomohol byť viac samými sebou, sa skutočne stáva otcom“. Vo svete plnom strážnych veží a obranných múrov prežívali mestá krvavé vojny medzi mocnými rodinami, zatiaľ čo na zabudnutých perifériách rástli chudobné štvrte. Tam František prijal do svojho vnútra pravý pokoj, oslobodil sa od akejkoľvek túžby ovládať druhých, stal sa jedným z najmenších a usiloval sa žiť s nimi v harmónii. Františkovi patrí vďaka za motiváciu napísať tieto riadky.

Otázky spojené s bratstvom a sociálnym priateľstvom patrili vždy k tomu, čo mi robilo starosti. V posledných rokoch som sa o nich zmieňoval viackrát a na rozličných miestach. V tejto encyklike som chcel zozbierať mnohé z príhovorov na túto tému a vložiť ich do širšieho kontextu uvažovania. Ak bol pri zostavovaní Laudato si' prameňom mojej inšpirácie brat Bartolomej, pravoslávny patriarcha, ktorý s veľkým dôrazom predkladal myšlienku starostlivosti o stvorený svet, v tomto prípade som sa cítil osobitným spôsobom povzbudený veľkým imámom Ahmadom Al-Tayyebom, s ktorým som sa stretol v Abú Zabí, aby sme pripomenuli, že Boh „stvoril všetky ľudské bytosti rovnocenné v právach, povinnostiach, dôstojnosti a povolal ich, aby žili spolu ako bratia“. Nebol to len obyčajný diplomatický akt, ale skôr premýšľanie zavŕšené v dialógu a spoločnom úsilí. Táto encyklika sústreďuje a rozvíja veľké témy vyjadrené v dokumente, ktorý sme spoločne podpísali. A tiež som do nej svojím jazykom vložil početné dokumenty a listy, ktoré som dostal od mnohých osôb a skupín z celého sveta.

Nasledujúce strany si nekladú za cieľ zhrnúť učenie o bratskej láske, ale pozastavujú sa pri univerzálnej dimenzii, pri jej otvorenosti voči všetkým. Túto sociálnu encykliku odovzdávam ako skromný príspevok na reflexiu v nádeji, že na súčasné úsilie eliminovať alebo ignorovať druhých sme schopní reagovať novým snom o bratstve a sociálnom priateľstve, ktoré sa neobmedzuje len na slová. A tak som encykliku napísal na základe svojho kresťanského presvedčenia, ktoré ma oduševňuje a živí. Snažil som sa to urobiť takým spôsobom, aby boli tieto úvahy otvorené dialógu so všetkými ľuďmi dobrej vôle…“ */ Celý text encykliky na stránkach TK KBS/*

****

****

ZPRÁVY Z DOMOVA

Odešli Karel Pacner a Ivan Havel

Karel Pacner a Ivan Havel

Snad nejznámější český novinář v oboru kosmonautiky, na kterou se specializoval po více než půlstoletí, Karel Pacner zemřel v Praze po operaci 7. dubna ve věku 85 let. Pacner, jediný český novinář na startu mise Apollo 11 na měsíc v roce 1969 a autor řady knih a stovek článků – hlavně v deníku Mladá Fronta – Dnes, převážně o kosmonautice, byl členem klubu SPACE a neúnavným propagátorem vědy i v jiných oblastech. Redaktoři Dnes dokonce v březnu po něm k 85. narozeninám nechali pojmenovat jednu hvězdu v souhvězdí Herkules. Rodák z Janovic nad Úhlavou, Karel Pacner byl také v posledních desetiletích fascinován moderními dějinami a osudovými okamžiky 20. století (což byl i název jedné z jeho knih napsané spolu s Jiřím Grygarem) a také světem špionáže a tajných služeb a autorem hned několika knih, včetně třídílné historie čs. vyzvědačů za posledních sto let. Pacner byl také vyznamenán cenou Trilobit 2002, Českého filmového a televizního svazu FITES za nejlepší původní díla české tvorby, a Cenou za popularizaci vědy Akademie věd. I v pokročilém věku se o vše zajímal a ti z nás, kteří jej znali, by mohli dosvědčit jeho až klukovskou zvídavost i o propagaci poznaného. Možná po něm jednou čeští kosmonauté pojmenují kráter na Marsu!

Duben nám také vzal (25.4. ve věku 82 let) dalšího ,,vesmírného“ badatele a polyhistora, doc. Ing. Ivana M. Havla, CSc. Ph.D, informatika, matematika a kybernetika, filosofa a kosmologa, zakladatele Centra pro teoretická studia Akademie věd a Univerzity Karlovy (s astronomem Janem Paloušem) a také po tři desetiletí šéfredaktora časopisu Vesmír. Bratr bývalého prezidenta a skautským jménem Puzuk, Ivan Havel vystudoval automatizaci a počítače na Elektrotechnické fakultě ČVUT v Praze, v r. 1971 habilitoval na Kalifornské univerzitě v Berkeley, aby pak v r. 1992 opět habilitoval na 3. lékařské fakultě UK v oboru umělé inteligence a v něm pak působil na Matematicko-fyzikální a Přírodovědecké fakultě UK. Předtím, v období tzv. ,,normalizace“ organizoval bytové semináře a podílel se na vydávání samizdatové literatury a po pádu komunismu působil ve vedení Občanského fóra. Později pak byl členem rady Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové a nadace Občanského fóra, předsedou rady Libri prohibiti a členem Evropské Akademie v Cambridge. Napsal řadu knih (některé se Zdeňkem Neubauerem a Martinem Paloušem), tři knihy rozhovorů s Martinem Ajvazem a také prózu Arsemid. Byl nositelem tří cen. Jednou jsem se jej nad vizualizací nejbližšího vesmíru do vzdálenosti mnoha parseků, připomínající síť neuronů v mozku, dotázal jako specialisty, zda když vesmír má strukturu jako mozek, tak je také schopen myšlení. Zarazil se a po chvíli s úsměvem poznamenal, že to není možné vyloučit, ale že by to byl pro lidstvo obrovský šok. Nyní tedy už zjevně ví, jak to je. /jn/

DOPIS Z PRAHY: *Bouchlo to předčasně...*

Od roku 2014 uplynulo už sedm let a tak snad nikdo nebude vyčítat starému Krátkému, že si moc nepamatuje jak to bylo, když to tehdy bouchlo ve Vrběticích.

Zato teď jsem pilně naslouchal radiu a koukal na telku, takže vím všecko s čím se nám Babiš a Hamáček svěřili. (Zeman si vzal týden na rozmyšlenou - zlí jazykové mi řekli, že proto, aby mu z Moskvy mohli dát vědět, co má říct.)

Při prvním megavýbuchu, ke kterému došlo 16. října 2014 zahynuli dva zaměstnanci vrbětických skladů, nemluvě o hmotných škodách. Podruhé to ve Vrběticích explodovalo o necelé dva měsíce později v jiném z mnoha skladovacích objektů. Vyšetřování obou obrovských výbuchů první roky nikam nevedlo, i když bylo divné, že bouchlo veliké množství munice pro kanony a minomety, která tam byla skladována odděleně od rozbušek. Byla to zásilka již zaplacená bulharským "obchodníkem se smrtí" Gerberovem. Na to (že nám to již papírově nepatřilo), při svém vystoupení, poukázal pan Babiš. Snad to mělo vyznít jako "polehčující okolnost" pro pachatele.

Vyšetřování vrbětické kauzy ožilo po roce 2018, když si kdosi všiml podobizen dvou agentů ruské rozvědky, kteří jako turisté navštívili jihoanglické město Salisbury. Tam v té době žil vysloužilý double-agent Skripal, kterého právě navštívila jeho dcera z Ruska. Falešní turisté zmizeli, avšak Skripal a jeho dcera byli dlouho vypipláni z otravy Novičokem. Otravě nakonec podlehla žena, které věnoval manžel nalezený "flakon s voňavkou".

Tehdy (2018) byly v britském tisku publikovány podobizny obou Rusů a kohosi u nás trklo, že ti dva se nápadně podobají ruským zájemcům o munici, kteří navštívili velkosklady ve Vrběticích krátce před první explozí (která na místě někdejší budovy skladu zanechala velikou díru v zemi). Říkám navštívili, ovšem mohli tam taky vlézt dírou v drátěném plotě, kterým je pozemek se sklady výbušnin obehnán. Když to vybuchlo, byli oba muži už zase zpátky v Rusku.

Po anabázi v Salisbury se oba objevili coby mírumilovní turisté/obchodníci v ruské televizi, avšak nebyli příliš přesvědčiví a brzy nato oba obdrželi vysoká vyznamenání.

Česká vláda teď požádala o vydání dvou obviněných. Můžete si představit, jak se asi v Moskvě nasmáli. Podle výroků ruských vládních činitelů a ruského tisku se jedná o provokaci pod kuratelou USA.

Z Prahy bylo, na příkaz české vlády, posláno z ruského velvyslanectví domů osmnáct diplomatů-rozvědčíků. Ruská vláda nelenila a vypověděla 20 Čechů. Naskýtá se otázka, zda s takto omezeným počtem česká ambasáda v Moskvě může ještě fungovat.

Vláda tedy rozhodla, že počty na obou ambasádách se srovnají. Rusové to - zdá se - přijali. To se mi nějak nezdá. Co mají ti šachisti za lubem?

Otázek je víc než odpovědí. Například: Souvisí to s neochotou pana Zaorálka vrátit se na Zamini?

Všechny v Londýně tajně zdraví Honza Krátký

****

Čtenáři, víte o někom? Třeba vaše děti či vnuci? Dobrý den, dovolte mi, abych se představil. Jmenuji se Vojtěch John a jsem studentem prvního ročníku gymnázia ve Strážnici. Učím se anglický a německý jazyk a rád se v jejich studiu zdokonaluji. Před covidovou pandemií jsem navštívil i jazykovou školu v Eastbourne. Současná situace bohužel omezuje moje možnosti ve vzdělávání, chtěl jsem Vás touto cestou poprosit, jestli by bylo možné zprostředkovat občasné online konverzace v anglickém jazyce s rodilým mluvčím Vaší komunity. Za tuto příležitost bych byl velice vděčný. Děkuji za laskavou odpověď a přeji všecko dobré. Vojtěch John (john.vojtech@seznam.cz)

****

****

ZPRÁVY Z DOMOVA Nejnověji ke korespodenční volbě

Velehradská správní rada obdržela ,,dopis několika senátorů Parlamentu České republiky", v němž vyjadřují postoj k probíhající debatě o korespondenční volbě pro občany ČR v zahraničí." Skupina osmi senátorů pod vedeném Marka Hilšera píše krajanům, že korespodenční volba je politicky ožehavé téma už 20 let, přestože v EU i jinde je běžná. Otevření volebního zákona od počátku roku bylo po závazku ve vládním programu příležitostí volbu do zákona ,,protlačit", avšak sněmovna jí odmítla. Senátoři konstatují, že slib byl prázdným gestem, avšak hodlají bojovat dál pozměňovacím návrhem do zákona, postoupeného nyní do Senátu.

Iniciativa ,,Chceme volit distančně" zve na
virtuální debatu s předsedou komise Senátu parlamentu ČR pro krajany
Tomášem Czerninem
v sobotu 15. května od 11 nebo 19 hodin britského letního času
K zaslání kódů na Zoom nutné vyplnit zde
registrační formulář
Další info a kontakty viz adresy níže na této straně

Korespodenční volbu se znaží protlačit iniciativa ,,Chceme volit distančně" a hlásí, že se k ní už peticemi připojilo 64 krajanských spolků z 35 zemí. Podporoval ji ministr zahraničí Petříček, přededa Senátu Vystrčil, předseda krajanské senátní komise Tomáš Czernin a Ústavně právního výboru Tomáš Goláň. Ve sněmovně má podporu opoziční koalice Spolu (KDU-ČSL, ODS a TOP09), Pirátů, Stan, čtyř poslanců ČSSD a jednoho za ANO. Zbytek -- SPD,KSČM a většina ANO, prezident, premiér a ministr Hamáček, jí zatím nepodpořili. Další info Koordinačního výboru iniciativy na: *https://www.chceme-volit-distancne.cz/kontakt* a na https://www.chceme-volit-distancne.cz/ti-co-uz-se-zapojil

VE ZKRATCE ● Prezident Zeman vyvolal rozhořčení projevem na téma ruského útoku na muniční sklad ve Vrběticích, neboť v projevu prohlásil, že neexistují důkazy o vniknutí dvou agentů GRU do objektu. Odhalení stejných agentů, jako později v britském Salisbury při pokusu o otrávení Skripalových novičokem, významně ochladilo vztahy ČR a Ruska ● Slovenská vládna kríza bola vyrešená odstúpením premiéra Matoviča a menovaním novej vlády premiéra Eduarda Hegera (OĽaNO) - ex-ministra financí, s Milanom Krajniakom na ministerstve práce, sociálných vecí a rodiny. ● Slovenským vodičom boľ odovzdaný 11,30km úsek diaľnice D1 Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka (obchvat Žiliny). Súčasťou úseku je aj zatiaľ na Slovensku najdlhší dvojrúrový tunel Ovčiarsko (2360m).

****

Okénko, česká a slovenská komunitní organizace **propaguje České a slovenské tradice, kulturu a vzdělání v Londýně. V naší pravidelné české a slovenské sobotní škole se mohou vzdělávat děti školního (5 – 14 let) i předškolního věku (od batolat do pěti let). Děti se učí v souladu s českými a slovenskými osnovami (čtení, psaní, prvouku a posléze zeměpis a dějepis). Je-li zájem děti se u nás mohou připravovat na přezkušovací zkoušky z českého jazyka. Pořádáme rovněž aktivity pro rodiče (lekce češtiny pro dospělé, ples, knižní klub, pěvecký sbor, divadelní spolek, klub fitness) a akce pro celou českou a slovenskou komunitu (Vánoční besídka, Velikonoční oslavy, Dětský den, výlety do muzeí, kempování, Šlapáček, atd. D*etaily/info: www.okenko.uk a email*: info@okenko.uk Sobotní škola provozuje činnost v Dunraven Primary School, Mount Nod Rd, London SW16 2LG**

****

ČESKÉ MŠE NA LONDÝNSKÉM VELEHRADĚ
se obvykle konají jednou měsíčně v neděli ve 14 hod
Obnovení bude po pandemii oznámeno !!!

SLOVENSKÉ OMŠE: 14 Melior St, SE1 3QP http://www.scmlondon.org
sa opäť konajú o 13 tej (slovensky/česky) a 19.30 v nedeľe a v pondelok a prvý piatok o 19.30 s covidovými opatreniami

****

Zajímá vás, jak je Česká republika reprezentována ve Velké Británii?
Kontaktujte Czech Centre: 30 Kensington Palace Gdns, London W8 4QY (v budově velvyslanectví ČR!)
Telefon: +44-207-307-5180 e-mail: info@czechcentre.org.uk
Czech Centre pořádá a organizuje výstavy, přednášky, koncerty atd , informuje Brity o možnostech podnikání, vzdělávání, atd

****

ZAJÍMÁ VÁS CO SE DĚJE V JINÝCH KRAJANSKÝCH KOMUNITÁCH?
Zkuste si na internetu najít *http://krajane.radio.cz/*
Budete překvapeni, je to totiž internetová platforma, určená k získávání a výměně informací, týkajících se zahraničních Čechů v celém světě... A najdete tam i informace o londýnském Velehradě

****

ZAJÍMÁ VÁS ČESKÁ A SLOVENSKÁ HUDBA? STAŇTE SE ČLENEM A PŘIVEĎTE ANGLICKÉ ZNÁMÉ DO
The Dvořák Society for Czech and Slovak Music
Společnost sdružuje zájemce o českou a slovenskou hudbu a jako registrovaná charita pomáhá hudebníkům a tělesům doma
Podrobnosti najdete na internetu (http://www.dvorak-society.org **) a další poskytne Terry Heard, Membership Secretary, 67 Lewisham Hill, London SE13 7PL, Tel: 020 8852 9263, e-mail: membership@dvorak-society.org**

****

VÍTE, ŽE VELEHRAD MÁ TAKÉ VLASTNÍ WEBSITE? www.velehrad.org.uk
Nabízí mnoho informací. Příspěvky na činnost Velehradu: zasílejte šeky na adresu: Velehrad, 39 Lonsdale Rd., London SW13 9JP

****

BOHEMIA HOUSE -- CZECH AND SLOVAK CLUB IN LONDON
Chcete si (zatím jen v zahradě) pochutnat na tradičních českých a slovenských jídlech a napít se dobrého piva z našich končin?
Stačí jet metrem do stanice West Hampstead (NW6) a o pár stovek metrů níž, v 74 West End Lane, čeká vytoužené pohoštění.
Rekonstruovaná restaurace otevřena od úterý do pátku 17 -22.30 hod a klub 17 - 23 hod, v sobotu/neděli 12 - 22.30 hod, klub 12 - 23 hod.
Zavřeno každé pondělí kromě Bank Holidays, kdy je pak zavřeno v úterý. Telefon: Klub 0207 328 0131, Restaurace 0207 372 1193

****

Vydává a rozesílá Správní výbor charity Velehrad London (Publisher : Velehrad London, Charity registered in England and Wales (number: 1154836) and a company limited by guarantee (registered company No.: 08684201) Reg. offices: 39 Lonsdale Road, Barnes, London, SW13 9JP) a *rediguje v tradicích Věstníku a Londýnských Listů Mgr J.M. P.Jůn*